

ROZHODNUTÍ

Předseda Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře, jako odvolací orgán příslušný podle § 3 a § 4 odst. 1 zákona č. 320/2016 Sb., o Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře ve spojení s § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v řízení o rozkladech, které podali účastníci řízení podle § 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) České dráhy, a.s., IČO 709 94 226, se sídlem nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1 (dále jen „ČD“) a Univerzita Pardubice, Dopravní fakulta Jana Pernera, IČO 00216275, se sídlem Studentská 95, 532 10 Pardubice (dále jen „VVŠ“) proti výroku č. 2, přezkoumal rozhodnutí Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře ze dne 5. 3. 2019, č. j. UPDI-0564/19-OPDI-SPR/ZA, sp. zn. UPDI-RPD006/18, a rozhodl

takto:

Podle § 152 odst. 6 písm. b) ve spojení s § 90 odst. 5 správního řádu, se rozklady zamítají a rozhodnutí Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře ze dne 5. 3. 2019, č. j. UPDI-0564/19-OPDI-SPR/ZA, sp. zn. UPDI-RPD006/18, se v rozsahu výroku č. 2 potvrzuje.

Odůvodnění

I. Správní řízení v prvním stupni

Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře (dále jen „Úřad“) oznámil dopisem ze dne 14. 12. 2018, č. j. UPDI-3476/18-OPDI-SPR/ZA zahájení řízení z moci úřední ve věci posouzení souladu Přílohy č. 1 Návrh ujednání o sankčních platbách za narušení provozování drážní dopravy, včetně nestranného způsobu mimosoudního řešení sporů týkajících se narušení provozování drážní dopravy na dráze celostátní a veřejně přístupných vlečkách provozovaných Českými drahami, a.s. Prohlášení o dráze celostátní a o veřejně přístupných vlečkách provozovaných společnostmi České dráhy, a. s. (JŘ 2018/2019) ve znění aktualizovaném k 5. 11. 2018, č. j. sddf/0028/18 (DFJP) a č. j. 59306/2017 (ČD) (dále jen „Příloha č. 1“ a „Prohlášení 2019“), které vydaly ČD a VVŠ, se zákonem č. 266/1994 Sb., o dráhách (dále jen „zákon o dráhách“).

Úřad vyzval účastníky řízení dopisy ze dne 14. 12. 2018, č. j. UPDI-3477/18-OPDI-SPR/ZA a ze dne 5. 2. 2019, č. j. UPDI-305/19-OPDI-SPR/ZA, k vyjádření. ČD, které plní funkci provozovatele dráhy, se vyjádřily dopisem ze dne 7. 1. 2019, č. j. 0023/19, VVŠ, která plní funkci přidělce, se vyjádřila dopisem ze dne 10. 1. 2019, č. j. sddf/0004/19, obě vyjádření měla shodný obsah. K doplňující otázce ohledně zpoplatnění mimosoudního řešení sporů ČD odpověděly dopisem ze dne 11. 2. 2019, č. j. 0191/19, VVŠ dopisem ze dne 11. 2. 2019, č. j. sddf/0014/19. Úřad oznámil účastníkům řízení, že ukončil dokazování a že se mohou k podkladům pro rozhodnutí vyjádřit dopisem ze dne 12. 2. 2019, č. j. UPDI-380/19-OPDI-SPR/ZA. Tohoto práva nevyužil žádný z účastníků.

II. Napadené rozhodnutí

Dne 5. 3. 2019 Úřad vydal rozhodnutí č. j. **UPDI-0564/19-OPDI-SPR/ZA**, sp. zn. **UPDI-RPD006/18** (dále jen „napadené rozhodnutí“), ve kterém shledal rozpor článku II., článku III. odst. 1 a odst. 2 a článku IV. Přílohy č. 1 Prohlášení 2019, se zákonem o dráhách.

III. Rozklady

ČD dne 19. 3. 2019 podaly včasný rozklad č. j. 0469/19 (dále jen „rozklad ČD“). VVŠ podala téhož dne včasný rozklad č. j. sddř/0019/19 (dále jen „rozklad VVŠ“) proti výroku č. 2 napadeného rozhodnutí. Úřad vyrozuměl účastníky řízení o podaných rozkladech a vyzval je, aby se k rozkladu vyjádřili. Ve stanovené lhůtě se nikdo z účastníků nevyjádřil.

IV. Přehled podaných námitek

1. ČD i VVŠ namítají, že Úřad zahájil řízení až 13 měsíců po vydání Prohlášení 2019, což je v rozporu se správním řádem.
2. ČD napadají, že předmětné sankce jsou sankcemi podle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“), a jejich uvedení v prohlášení o dráze není Úřad oprávněn posuzovat.
3. ČD napadají, že prohlášení o dráze se vztahuje na veřejné vlečky, kde jsou odlišná pravidla z důvodu efektivního využití zařízení služeb.
4. ČD namítají, že nedovolený vjezd na vlečku nemusí být mimořádnou událostí a namítají rozpor mezi výrokem č. 2 a odůvodněním.
5. ČD namítají, že nesouhlasí s názorem Úřadu, že omezení provozování dráhy nemusí způsobit narušení provozování drážní dopravy, a že na některých dráhách se drážní doprava provozuje pouze formou posunu.
6. ČD i VVŠ napadají, že VVŠ není zpracovatelem jízdního řádu a na příslušných tratích se jízdní řád podle § 40 zákona o dráhách nezpracovává.

V. Námitky do rozkladu a jejich vypořádání

1) Porušení správního řádu a směrnice ze strany Úřadu

Shodné námitky ČD bod I a VVŠ bod I

ČD a VVŠ shodně namítají rozpor s § 2 odst. 3 správního řádu a body 49 a 52 preambule směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru (dále jen „směrnice 2012/34/EU“). ČD a VVŠ se domnívají, že z uvedených ustanovení vyplývá povinnost Úřadu seznámit se bez zbytečného odkladu s každým prohlášením o dráze po jeho zveřejnění a v případě důvodných pochybností má Úřad zahájit bezodkladně z moci úřední řízení podle § 34e zákona o dráhách. Skutečnost, že Úřad zahájil řízení až po prvním dnu platnosti jízdního řádu, na který se Prohlášení 2019 vztahuje, považují ČD a VVŠ za zásah do právní jistoty přídělce, provozovatele dráhy i dotčených dopravců. Podle názoru ČD a VVŠ Úřad nešetřil práva a oprávněné zájmy nabyté v dobré víře. V napadeném rozhodnutí není v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu uvedeno, která závažná okolnost Úřadu bránila po dobu 13 měsíců od zveřejnění Prohlášení 2019 posoudit jeho soulad se zákonem o dráhách a zahájit řízení o posouzení jeho souladu se zákonem o dráhách.

Stanovisko odvolacího orgánu

Podle § 34e zákona o dráhách může Úřad z moci úřední rozhodovat o souladu či nesouladu prohlášení o dráze se zákonem o dráhách. Toto ustanovení, ani žádné jiné ustanovení, neukládá Úřadu povinnost zahajovat řízení o jeho posouzení v konkrétních lhůtách. Zákon tedy zahájení řízení z moci úřední nelimituje. Úřad nemá povinnost posoudit soulad prohlášení o dráze před platností jízdního řádu. Navíc prohlášení o dráze lze podle § 33 odst. 5 zákona o dráhách kdykoliv měnit, a to i v průběhu platnosti jízdního řádu. Ustanovení § 2 odst. 3 správního řádu obsahuje obecné zásady správního řízení, a to zásadu ochrany dobré víry a zásadu proporcionality a žádnou lhůtu k zahájení řízení z moci úřední nestanoví. K tomu odvolací orgán uvádí, že obě zásady souvisí zejména s principem presumpce správnosti veřejnoprávních aktů a nikoliv soukromoprávního jednání, jímž je i prohlášení o dráze. Zásah Úřadu není zásahem do právní jistoty ani dopravců, ani provozovatele dráhy či přidělce, jelikož je v zájmu všech, aby prohlášení o dráze bylo v souladu se zákonem o dráhách. Ostatně nelze právně ani jinak podporovat stav, kdy je prohlášení o dráze v rozporu se zákonem a provozovatel dráhy ani přidělcé si nepřejí změnu tohoto stavu. Právní jistota vyplývá z práva. V nastíněných souvislostech však nelze aprobovat stav, který by bylo možné charakterizovat spíše jako „protiprávní jistotu“. Úřad do Prohlášení 2019 zasáhl z moci úřední zákonným postupem, tedy v souladu s možnostmi, které mu dává zákon o dráhách a správní řád. Ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu ukládá odůvodnit rozhodnutí, nikoliv datum zahájení správního řízení z moci úřední. Obecný požadavek na odůvodnění data zahájení řízení správní řád nestanoví. Preambule směrnice odůvodňuje v ní uvedené požadavky a není právně závazná. Body 49 a 52 preambule směrnice 2012/34/EU se Úřadu netýkají. Na něj se vztahuje zejména čl. 56 směrnice 2012/34/EU, ani ten však žádné lhůty pro zahájení řízení Úřadem neupravuje.

2) Vztah sankcí podle zákona o dráhách a občanského zákoníku

Námítky ČD bod II.

ČD uvádí, že podle Úřadu předmětné sankce mohou být ukládány, nikoliv ale formálně na základě ujednání podle § 33 odst. 3 písm. k) zákona o dráhách, ale na základě jiného důvodu. Podle Úřadu tedy samotné skutkové podstaty sankčních ujednání jsou obecnými smluvními sankcemi podle § 2048 a dalších ustanovení občanského zákoníku a prohlášení o dráze je může obsahovat.

ČD uvádí, že v rozporu s § 2 odst. 1 a 2 správního řádu Úřad shledal podle § 34e zákona o dráhách rozpor sankcí podle čl. II. Přílohy č. 1 se zákonem o dráhách, ačkoliv jde o sankce podle § 2048 a dalších ustanovení občanského zákoníku. Ty však Úřadu, jak sám dovodil, posuzovat nepřísluší.

Stanovisko odvolacího orgánu

Povinnou součástí prohlášení o dráze podle § 33 odst. 3 písm. k) zákona o dráhách je „*vzorový návrh ujednání o sankčních platbách za narušení provozování drážní dopravy a nevyužití přidělené kapacity dráhy, včetně nestranného způsobu mimosoudního řešení sporů týkajících se narušení provozování drážní dopravy*“. Příloha č. 1 je nazvána „*Návrh ujednání o sankčních platbách za narušení provozování drážní dopravy a nevyužití přidělené kapacity dráhy, včetně nestranného způsobu mimosoudního řešení sporů týkajících se narušení provozování drážní dopravy na dráze celostátní a veřejně přístupných vlečkách provozovaných Českými drahami, a. s.*“. Sám přidělcé tedy prohlásil, že jde o sankční platby podle § 33 odst. 3 písm. k) zákona o dráhách a nikoliv o jiné sankce. Sankční platby vycházející z § 33 odst. 3 písm. k) zákona o dráhách musejí být v prohlášení o dráze uvedeny a jsou tedy jeho povinnou součástí. Obsah přílohy musí odpovídat jejímu nadpisu, který vystihuje povahu upravených sankcí. Struktura prohlášení je utvářena mnoha prvky, nicméně jednu z hlavních rolí mezi nimi hrají nadpisy. Nadpisy vytváří osnovu textu, pokud si dopravce přečte pouze nadpis (nadpis kapitoly), měl by dopředu získat jasnou představu o celém textu. V opačném případě jsou dopravci uváděni v omyl. Pokud jsou tedy pod nadpisem odkazujícím na sankční platby uvedeny sankce jiné, nejde o sankční platby za narušení provozování drážní dopravy a příslušný text je zavádějící. Tímto

způsobem nelze sankční platby v prohlášení o dráze upravovat. Pasáž obsahující sankční platby podle zákona o dráhách jiné sankce obsahovat nemůže. Prohlášení o dráze je formou právního jednání provozovatele dráhy a dopravce. Aby vztahy upravené v prohlášení o dráze byly právním jednáním ve smyslu § 553 občanského zákoníku, musí být jeho obsah určitý a srozumitelný a musí být možno jej zjistit alespoň výkladem, jinak prohlášení o dráze nesplňuje podmínky § 33 odst. 1 zákona o dráhách. V důsledku uvedeného pochybení je část prohlášení v rozporu se zákonem o dráhách. Takto nazvané sankce, které však nejsou sankčními platbami podle § 33 odst. 3 písm. k) zákona o dráhách, jsou pak s tímto zákonem v rozporu. Odvolací orgán nesouhlasí s tvrzením ČD, že posuzoval sankce podle občanského zákoníku. Odvolací orgán pouze posuzoval a shledal rozpor obsahu sankcí se zákonem o dráhách.

3) Nezohlednění přístupu k zařízení služeb

Námítky ČD bod III.

ČD namítají, že Úřad neoprávněně argumentoval směrnicí 2012/34/EU, včetně jejího čl. 35, která nepředpokládá tvorbu prohlášení o dráze pro vlečky zajišťující traťový přístup k zařízení služeb. Naopak čl. 13 odst. 2 a návětí odst. 2 Přílohy II směrnice 2012/34/EU předpokládá užití vleček na základě smlouvy o poskytnutí služby. Úřad nevzal v úvahu prováděcí nařízení Komise 2017/2177 o přístupu k zařízením služeb a k službám souvisejícím s železniční dopravou (dále jen „nařízení Komise 2017/2177“), v čemž ČD shledávají rozpor s § 2 odst. 4 případně s § 68 odst. 3 správního řádu. Z bodu 17 preambule tohoto nařízení plyne, že provozovatel zařízení služeb je oprávněn zavést opatření s cílem optimalizovat využívání zařízení služeb, včetně traťového přístupu k nim. Sankce v čl. II. Přílohy č. 1 Prohlášení 2019 se tedy týká optimalizace užití příslušné vlečky jako součásti zařízení služeb s cílem optimalizovat využívání zařízení služeb, včetně traťového přístupu k nim.

Podle ČD nelze sladit vlastní rozhodovací praxi ve věci prohlášení o dráze celostátní a regionální provozované SŽDC s rozhodovací praxí ve věci Prohlášení 2019. Nejedná se o skutkově obdobný nebo shodný případ ve smyslu § 2 odst. 4 správního řádu, a to právě kvůli rozdílu koncepce vleček příslušných k zařízení služeb.

ČD se dále zmiňují, že žadatelem o kapacitu může být i osoba dopravcem k tomu pověřená a rozebírají odpovědnost při udělení sankce v případě chybně vyplněné žádosti. Podle ČD Úřad správně vyhodnotil okolnosti daného případu v rozporu s § 2 odst. 4 správního řádu.

Podle ČD Úřad v rozporu s § 2 odst. 4 a § 3 správního řádu neposoudil správně okolnosti případu, když se odkazoval na možné přesáhnutí délky staničních kolejí. Prohlášení 2019 se vztahuje především na veřejně přístupné vlečky, tedy nikoliv na staniční koleje. Naopak, délka některých vleček může způsobit dopravní komplikace.

Stanovisko odvolacího orgánu

Narízení Komise 2017/2177 je s výjimkou čl. 2 účinné od 1. 6. 2019, napadené rozhodnutí bylo vydáno 5. 3. 2019. Úřad nemůže rozhodovat podle předpisů, které ještě nejsou účinné. Narízení Komise 2017/2177 vůbec nesouvisí s narušováním provozování drážní dopravy na dráze, takže počátek jeho účinnosti v době vedení řízení nemůže být v žádném případě důvodem ke zrušení napadeného rozhodnutí. Zmíněný bod 17 preambule nařízení Komise 2017/2177 se zabývá sankcemi za úmyslné nevyužívání přiděleného přístupu k zařízení služeb nebo sankcemi za narušení provozu zařízení služeb v kontextu nedostatečné kapacity. Odvolací orgán se neztotožňuje s názorem, že by sankční systém měl být modifikován s ohledem na optimalizaci využívání zařízení služeb, jelikož má pouze motivovat ke

snižování narušení provozování drážní dopravy. Pokud by to považoval provozovatel za přínosné, může zajistit optimalizaci přístupu k zařízení služeb zavedením sankcí za zpoždění v souladu s § 4 vyhlášky č. 76/2017 Sb. o obsahu a rozsahu služeb poskytovaných dopravci provozovatelem dráhy a provozovatelem zařízení služeb (dále jen „vyhláška č. 76/2017 Sb.“) uplatněných na veřejně přístupné vlečce. Úřad se neztotožňuje s názorem ČD, že by směrnice 2012/34/EU předpokládala užití vleček na základě smlouvy o poskytnutí služby, byť takový postup nevylučuje. Tato směrnice pouze poukazuje, že přístup k zařízení služeb musí být podmíněn i traťovým přístupem. Jinak by služby nemohly být poskytovány. Veřejná vlečka je součástí infrastruktury a nikoliv zařízení služeb. Podle názoru Úřadu přístup ke dráze a přístup k zařízení služeb jsou právně dva oddělené instituty, které se řídí odlišnými pravidly.

Prohlášení 2019 se týká i části celostátní dráhy, která používá jak traťové tak staniční koleje. Zde zákon ukládá uplatňovat sankce za narušení provozování drážní dopravy podle § 33 odst. 3 písm. k) zákona o dráhách a § 4 vyhlášky č. 76/2017 Sb. Pokud jsou ostatními částmi dráhy vlečky nebo staniční koleje, odvolací orgán souhlasí, že v takovém případě nemusí být drážní doprava provozována formou jízdy vlaku, ale formou posunu. Jelikož v příloze VI směrnice 2012/34/EU, stejně jako v § 4 vyhlášky č. 76/2017 Sb. se mluví o jízdě vlaku, není podle názoru Úřadu povinnost sankční systém zavádět. V prohlášení o dráze by mělo být uvedeno, na které dráhy se sankční systém vztahuje.

Odvolací orgán nevidí důvod, proč by měl při rozhodování zvláště posuzovat případ, kdy dopravce žádá o kapacitu sám nebo v zastoupení. Pro jednání v zastoupení platí podle názoru odvolacího orgánu navenek stejná pravidla jako pro jednání dopravce samotného. Odvolací orgán nesouhlasí s námitkou ohledně délky staničních kolejí. Případ byl uveden pouze pro názornost, navíc u dráhy podle čl. 3 odst. 2 Prohlášení 2019 se staniční koleje nalézají. Podstatné je, že chybně uvedená délka vlaku může, ale nemusí, přinést problémy v provozu. Podle § 2 odst. 4 správního řádu dbá správní orgán na to, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. To však Úřad jednoznačně učinil. Podle názoru odvolacího orgánu k porušení § 2 odst. 4 správního řádu ze strany Úřadu nedošlo.

4) K narušení provozování drážní dopravy při nedovoleném vjezdu na vlečku

Námítky ČD bod IV.

ČD dále namítají, že nelze zaměňovat sankce podle § 33 odst. 1 písm. k) zákona o dráhách, sankce podle § 2048 a dalších ustanovení občanského zákoníku a sankce podle § 52 odst. 1 písm. g) zákona o dráhách za porušení povinnosti podle § 35 odst. 1 písm. g) zákona o dráhách. Nedovolený vjezd na vlečku nemusí být vždy mimořádnou událostí podle § 49 zákona o dráhách.

ČD dále argumentují údajným rozporem mezi výrokem a odůvodněním. Výrok konstatuje, že čl. II Přílohy 1 neobsahuje sankce za narušení provozování drážní dopravy a tyto nevedou k minimalizaci závad. V odůvodnění je uvedeno, že narušením provozování dráhy je vznik zpoždění, přičemž zpoždění může, ale i nemusí, být způsobeno i závadou v provozu způsobenou nesprávně uvedenou délkou vlaku.

Stanovisko odvolacího orgánu

Odvolací orgán trvá na názoru, že pokud vjede vlak na vlečku či celostátní dráhu bez podání žádosti o kapacitu a bez souhlasu provozovatele dráhy (např. nerespektuje návěst „stůj“), dojde vždy k ohrožení bezpečnosti, tedy ke vzniku mimořádné události. V tomto případě dopravce nerespektuje

pokyn provozovatele dráhy zakazující další jízdu vozidla. Případ spadá i pod důvody uvedené podrobně v odst. 2 písm. c) pod bodem 9.1 přílohy VI směrnice 2012/34/EU *nebezpečné události a nehody a nebezpečí*. Pokud přitom dojde ke zpoždění, pak jde o narušení provozování drážní dopravy podle § 4 odst. 3 písm. e) vyhlášky č. 76/2017 Sb., za které nelze sankci dopravci uložit. Odvolací orgán souhlasí s ČD, že smluvní sankci s případnou pokutou jakožto správní sankcí slučovat nelze a také tak nečinil. Odvolací orgán upozorňuje na druhou variantu, kdy vlak vjede na vlečku se souhlasem provozovatele dráhy bez přidělené kapacity. Zde ale pochybil provozovatel dráhy, který mu to umožnil (dal návěst). Úřad neshledává rozpor mezi výrokem č. 2 napadeného rozhodnutí a odůvodněním namítaným ČD, narušení vychází ze skutečného zpoždění.

5) Námitky k posouzení článku III. odst. 1 a 2

Námitky ČD bod V.

ČD namítají, že Úřad nerozhodl samostatnými výroky o jednotlivých částech Prohlášení 2019, aby bylo možné směřovat rozklad jen v rozsahu, v jakém odvolatel s Úřadem nesouhlasí. Ustanovení § 82 odst. 1 správního řádu nedovoluje napadnout jen některé jednotlivé části výroku, nýbrž pouze výrok jako celek.

ČD nesouhlasí s názorem Úřadu, že samotné omezení provozování dráhy nemusí způsobit narušení provozování drážní dopravy. Omezení provozování dráhy se řadí do kategorií příčin narušení provozování drážní dopravy podle § 4 odst. 1 písm. b) a c) vyhlášky č. 76/2017 Sb.

ČD nesouhlasí s textem napadeného rozhodnutí „*Pokud jde o omezení provozování dráhy podle § 23c odst. 3 zákona o dráhách, a je učiněno vyznění podle § 23c odst. 4 zákona o dráhách, aniž by došlo ke projednání, není takový postup v rozporu se zákonem o dráhách. Úřad totiž nesdílí názor, že pojem projednání má stejný význam jako vyznění*“. Uvádějí, že postup podle § 23c odst. 4 zákona o dráhách je v rozporu se zákonem o dráhách přinejmenším tehdy, pokud nejsou splněny podmínky podle § 23c odst. 3 zákona o dráhách. Na podmínky podle § 23c odst. 3 písm. a) zákona o dráhách se vztahuje případ čl. III odst. 2 písm. a) Přílohy č. 1 Prohlášení 2019.

ČD dále uvádějí, že pro provozování drážní dopravy na předmětných dráhách se nevytváří jízdní řád, jelikož se realizuje provozování drážní dopravy zpravidla formou posunu. Odkaz na § 21a vyhlášky č. 173/1995 Sb., kterou se vydává dopravní řád drah (dále jen „vyhláška č. 173/1995 Sb.“), v argumentaci Úřadu není relevantní.

ČD nesouhlasí s tvrzením Úřadu, že platná legislativa nezná pojem „rozkaz o výluce“. Tento pojem je definován předpisem D 1 SŽDC, který je v čl. 3156 nebo v čl. 3635, zapracován jako pravidlo pro provozování dráhy (§ 22 odst. 1 písm. a) zákona o dráhách), resp. pravidlo provozování drážní dopravy (§ 35 odst. 1 písm. a) zákona o dráhách).

Stanovisko odvolacího orgánu

Platné právní předpisy, které je Úřad povinen respektovat, neukládají konkrétní podobu výroků. Úřad se snaží zpracovat rozhodnutí v co nejstručnější a nejpréhlednější formě. Podle § 82 odst. 1 věta první a odst. 3 správního řádu lze odvoláním napadnout výrokovou část rozhodnutí, jednotlivý výrok nebo jeho vedlejší ustanovení. Pokud odvolání směřuje jen proti některému výroku rozhodnutí nebo proti vedlejšímu ustanovení výroku, které netvoří nedílný celek s ostatními, a pokud tím nemůže být způsobena újma některému z účastníků, nabývá zbytek výrokové části právní moci, umožňuje-li to povaha věci. Úřad může podle § 34e odst. 1 zákona o dráhách posoudit jak soulad celého prohlášení

o dráze, tak jeho jednotlivé části či částí. Tomu pak bude odpovídat i obsah jednotlivých výroků. V daném případě je možné rozhodnout o rozporu jednotlivých částí prohlášení o dráze jedním výrokiem. Části jednoho výroku jsou bezpochyby oddělitelné. V takovém případě může účastník řízení napadnout i část výroku, jímž bylo rozhodnuto stejným způsobem o více částech prohlášení o dráze. V takovém případě se právní moc odkládá pouze ohledně napadené části či napadených částí výroků, resp. té části výroku týkající se části prohlášení o dráze, která byla rozkladem napadena. Úřad nemůže předvídat, do které části či do kterých částí výroků bude účastník podávat rozklad, resp. zda vůbec opravného prostředku využije. Takové úvahy jsou však s ohledem na výše uvedené nepodstatné. Obavy ČD tedy nejsou relevantní.

Ve vztahu k omezení provozování dráhy a narušení provozování drážní dopravy odvolací orgán uvádí, že narušení provozování drážní dopravy vychází ze skutečně vzniklého zpoždění na základě některé z příčin uvedených v § 4 vyhlášky č. 76/2017 Sb. Pokud vlivem omezení provozování dráhy zpoždění nevznikne, nejde o narušení provozování drážní dopravy. Podle názoru odvolacího orgánu byl text v napadeném rozhodnutí uveden správně.

Odvolací orgán trvá na svém odůvodnění v napadeném rozhodnutí ve vztahu k vyrozumění podle § 23c odst. 4 zákona o dráhách, jelikož deklarovaný soulad se zákonem o dráhách omezil pouze na případy podle § 23c odst. 3 zákona o dráhách.

K námitce ohledně § 21a vyhlášky č. 173/1995 Sb. odvolací orgán uvádí, že u dráhy podle čl. 3 odst. 2 Prohlášení 2019 se jízdní řád sestavuje. Odvolacímu orgánu není známo, že by na dráhách provozovaných ČD platily interní předpisy SŽDC. I kdyby tomu tak bylo, vždy jde o vnitřní předpis provozovatele dráhy, byť by byl zpracován na základě zákonné povinnosti. Úřad použil v napadeném rozhodnutí termín platná legislativa, čímž měl na mysli platné právní předpisy, nikoliv vnitřní předpisy ČD. Předpisy SŽDC nejsou součástí právního řádu České republiky.

6) Nestrannost VVŠ

Shodné námitky ČD bod VI. a VVŠ bod II.

ČD a VVŠ konstatují, že na dráhách, pro které se Příloha č. 1 Prohlášení 2019 vydává, nedochází k provozování veřejné osobní drážní dopravy. Na dráhách podle čl. 3 odst. 1 a 3 Prohlášení 2019 dochází k provozování drážní dopravy formou posunu. Na dráze podle čl. 3 odst. 2 Prohlášení 2019 se provozují vlaky, nikoliv však vlaky veřejné osobní dopravy, takže se nevydává jízdní řád ve smyslu § 40 odst. 1 zákona o dráhách, nýbrž jen jízdní řád jakožto interní pomůcka. Tu zpracovává SŽDC nikoliv VVŠ.

VVŠ není plnocenným přidělcem podle § 40 odst. 1 zákona o dráhách, vykonává pouze hlavní funkce podle § 32 odst. 3 zákona o dráhách (čl. 7 odst. 1 směrnice 2012/34/EU), tj. obstarává pouze činnosti související s přijetím pravidel pro výpočet ceny za užití dráhy a ceny za přidělení kapacity dráhy a činnosti související s přidělováním kapacity dráhy.

Podle § 32 odst. 3 zákona o dráhách nemusí provozovatel dráhy pověřit substituenta všemi činnostmi v zákoně uloženými přidělci, nýbrž pouze těmi, které souvisejí s výpočtem ceny za užití dráhy a s přidělením kapacity. Podle ČD a VVŠ je povinností Úřadu dokázat, že jízdní řád zpracovala a vydala VVŠ. V čl. 1 odst. 4 a 5 Prohlášení 2019 je uvedena dělba činností mezi ČD a VVŠ, ze které nevyplývá, že VVŠ jízdní řád vydává.

Příčina narušení provozování drážní dopravy podle § 4 odst. 1 písm. a) bod 1 vyhlášky č. 76/2017 Sb. není v Prohlášení 2019 vůbec obsažena, takže VVŠ nemůže být podjatá. Ostatní body vyhlášky nejsou vzhledem k podjatosti relevantní.

Stanovisko odvolacího orgánu

Jelikož ČD provozují jako svoji hlavní činnost drážní dopravu, musí za ně obstarat činnosti související s přidělováním kapacity dráhy osoba, která drážní dopravu na takové dráze jako svoji hlavní činnost neprovozuje a která je způsobilá obstarat činnosti související s přidělováním kapacity dráhy - nestranná osoba. Přidělování kapacity a zpracování jízdního řádu je řešeno § 34a zákona o dráhách, který jeho zpracování přidělci nařizuje. Stejně tak jeho zpracování nařizuje v bodě 5 přílohy rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/2075, kterým se nahrazuje příloha VII směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru. Nelze tedy uznat argumentaci ČD a VVŠ, že neprovozování veřejné osobní drážní dopravy zbavuje přidělce povinnosti zpracovat jízdní řád.

Podle § 34a zákona o dráhách zpracovává přidělce jízdní řád na základě žádostí o kapacitu a též zpřístupňuje žadatelům návrhy jízdního řádu za účelem uplatnění připomínek. Připomínkové řízení probíhá na úrovni žadatele a přidělce, jeho součástí může být i proces koordinace podle § 34a odst. 4 zákona o dráhách. Výsledkem této koordinace může být i prohlášení dráhy za přetíženou. Na základě tohoto postupu Úřad konstatuje, že tvorba jízdního řádu je součástí přidělu kapacity. Zpracování jízdního řádu je ve své podstatě rozvržení požadavků dopravců do časového sledu, aby při provozování drážní dopravy nevznikaly kolize. Vyřešení kolizí žádostí je nutno provést postupnými změnami rozpracovaného návrhu jízdního řádu. Pokud by samotnou tvorbu jízdního řádu poskytovala jiná společnost, nelze vzhledem k provázanosti těchto funkcí považovat VVŠ na tvorbě jízdního řádu za nezávislou. Přidělce musí navenek vystupovat jako jedna osoba, která za proces přidělování jako celek zodpovídá. Touto osobou je podle čl. 1 odst. 4 Prohlášení 2019 VVŠ. Zákon o dráhách nezná pojem „plnocenný“ či „neplnocenný“ přidělce. Ustanovení § 32 odst. 3 zákona o dráhách řeší situaci, kdy provozovatel dráhy nemůže vykonávat činnosti přidělce a tyto činnosti tedy musí vykonávat jiná osoba.

Samy ČD v Prohlášení 2019 deklarují, že VVŠ plní funkci přidělce. Informace o převedení některých povinností na SŽDC není v Prohlášení 2019 uvedena vůbec. Sama VVŠ v dopise č. j. sddf/0014/18 z 20. 3. 2018 mimo jiné uvádí, že „*veškeré podmínky výkonu funkce Přidělce jsou dány Prohlášením o dráze, Zákonem o dráhách a dalšími zákonnými předpisy a není tak nezbytně nutné uzavírat další novou separátní smlouvu. Univerzita Pardubice tak čestně prohlašuje, že žádná další smlouva uzavřena nebyla.... Další výkon Přidělce pro JŘ 2018/2019 je pak dán samotným Prohlášením o dráze a ani Přidělce ani provozovatel dráhy neviděli důvod pro uzavření zvláštní smlouvy, neboť veškeré platby Přidělci jsou uvedeny v Prohlášení.*“. Článek 1 odst. 4 Prohlášení 2019 o žádné jiné osobě, která by zpracovávala jízdní řád, nehovoří. Podle § 33 odst. 4 zákona o dráhách obsahuje prohlášení o dráze pravidla o přidělování kapacity. V Prohlášení 2019 není uvedeno, že na přidělu kapacity se kromě VVŠ podílí i jiná osoba. Postup nakládání s žádostmi musí být transparentní, dopravcům nesmí být upřena možnost jeho kontroly formou návrhu podle § 34e zákona o dráhách. Neuvedením dalšího údajného částečného přidělce žadatelům znemožňuje přezkoumání této skutečnosti, což Úřad považuje za diskriminační, tedy v rozporu s § 33 odst. 1 zákona o dráhách. Uvedený postup ČD je rovněž v rozporu s dobrými mravy. Údaje poskytované přidělci mohou být obchodním tajemstvím, přidělce je bez jeho souhlasu poskytl třetí osobě. S ohledem na výše uvedené odvolací orgán nesouhlasí s námitkou ČD a VVŠ, že Úřad je povinen dokázat, že jízdní řád zpracovala a vydala VVŠ. Takové dokazování by bylo nadbytečné a současně v rozporu se základními zásadami správního řízení. Správní orgán nemá žádný důvod dokazovat, že jízdní řád zpracovala VVŠ a kromě toho takové tvrzení ČD ani VVŠ vůbec neuvádějí.

Podle § 34e zákona o dráhách přezkoumává Úřad soulad prohlášení o dráze jako celku se zákonem o dráhách. Úřad tedy zásadně vychází z obsahu prohlášení o dráze. V tomto případě Úřad při posuzování přílohy č. 1 vycházel z informací uvedených v čl. 1 odst. 4 Prohlášení 2019. Pokud existují vnitřní rozpory mezi jednotlivými kapitolami, je přidělce povinen je neprodleně odstranit.

Právní úprava v § 32 odst. 3 zákona o dráhách ukládá zajistit činnosti související s přidělováním kapacity prostřednictvím osoby, která je způsobilá vykonávat činnosti nestranně. Z toho Úřad

dovozuje, že VVŠ musí být schopna vykovávat veškeré činnosti spojené s přidělem kapacity, a nikoliv pouze některé.

Na základě výše uvedeného odvolací orgán konstatuje, že VVŠ jako přidělcce nesplňuje podmínky nestranného způsobu mimosoudního řešení sporů týkající se narušení provozování drážní dopravy, jak vyžaduje § 33 odst. 3 písm. k) zákona o dráhách. Odvolací orgán souhlasí, že uvedený nesoulad vzniká pouze u důvodů narušení podle § 4 odst. 1 písm. a) bod 1 vyhlášky č. 76/2017 Sb. a nevzniká v případech, kdy se provozuje drážní doprava formou posunu.

Vzhledem k zákonné povinnosti zpracovat jízdní řád nemůže být prohlášení o dráze v souladu se zákonem o dráhách, pokud v něm není příčina narušení provozování drážní dopravy podle § 4 odst. 1 písm. a) bod 1 vyhlášky č. 76/2017 Sb. obsažena.

Závěr rozkladů

VVŠ i ČD navrhuji výrok č. 2 napadeného rozhodnutí změnit tak, že bude nově deklarovat soulad čl. IV. Přílohy č. 1 Prohlášení 2019 se zákonem o dráhách. ČD navrhuji výrok č. 2 týkající se čl. II. Přílohy č. 1 Prohlášení 2019 prohlásit za nicotný nebo jej v tomto rozsahu zrušit. ČD navrhuji výrok č. 2 v rozsahu čl. III. Přílohy č. 1 Prohlášení 2019 potvrdit.

Stanovisko odvolacího orgánu

Ujednání o sankčních platbách za narušení provozování drážní dopravy je ujednání o sankčních platbách za skutečně vzniklá zpoždění, jejichž příčiny kategorizuje § 4 vyhlášky č. 76/2017 Sb. Zadání nesprávných údajů do žádosti o kapacitu sice může způsobit narušení provozování drážní dopravy, k narušení provozování drážní dopravy vycházejícího ze skutečně vzniklého zpoždění však dojít nemusí. Vzhledem k tomu, že sankce uvedené článku II. Přílohy č. 1 Prohlášení 2019 nejsou sankcemi za narušení provozování drážní dopravy, potvrzuje odvolací orgán původní rozhodnutí o rozporu článku II. se zákonem o dráhách uvedené ve výroku č. 2. napadeného rozhodnutí.

Podle § 4 odst. 1 písm. a) bodu 1 vyhlášky č. 76/2017 Sb. je jednou z kategorií příčin narušení provozování drážní dopravy na straně provozovatele dráhy nesprávná organizace drážní dopravy způsobená nedostatkem v sestavení jízdního řádu. Podle § 34a odst. 1 zákona o dráhách jízdní řád na dráze celostátní a regionální zpracovává přidělcce. Pokud by došlo k narušení provozování drážní dopravy vlivem nedostatku v sestavení jízdního řádu, jde o chybu přidělce, který má současně plnit funkci nestranného arbitra podle § 33 odst. 3 písmeno k) zákona o dráhách. V takovém případě však není podmínka nestrannosti řešení sporů splněna. Na základě výše uvedeného potvrzuje odvolací orgán původní rozhodnutí o rozporu článku IV. se zákonem o dráhách uvedené ve výroku č. 2.

VI. Závěr

- 1) Rozkladová komise předsedy Úřadu na zasedání konaném dne 15. 8. 2019 předložila podle § 152 odst. 3 správního řádu předsedovi návrh na rozhodnutí, a to rozklady zamítnout a napadené rozhodnutí potvrdit.
- 2) Po zvážení všech aspektů dané věci a po zjištění, že ohledně posouzení Prohlášení 2020 postupoval Úřad v souladu se zákony, předpisy EU a správním řádem, dospěl předseda Úřadu k závěru, že nenastaly podmínky pro zrušení či změnu napadeného rozhodnutí z důvodů uváděných v rozkladech.

- 3) Vzhledem k výše uvedenému předseda Úřadu rozhodl tak, jak je ve výroku tohoto rozhodnutí uvedeno.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí nelze dále podat rozklad.

Ing. Pavel Kodym
předseda Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře

Rozhodnutí se doručuje také veřejnou vyhláškou, která bude vyvěšena po dobu 15 dnů na úřední desce Úřadu v listinné podobě a současně i způsobem umožňujícím dálkový přístup, přičemž takto se doručuje účastníkům řízení uvedeným v § 27 odst. 2 správního řádu.

Vyvěšeno dne: 20. 8. 2019

Sejmuto dne:

Na úřední desce Úřadu vyvěšeno od 20. 8. 2019 do 4. 9. 2019

Rozdělovník:

Účastníci řízení, jimž je ve správním řízení doručováno jednotlivě:

- České dráhy, a.s., IČO 709 94 226, nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1
- Univerzita Pardubice, Dopravní fakulta Jana Pernera, IČO 00216275, Studentská 95, 532 10 Pardubice,

Ostatní účastníkům řízení je doručováno veřejnou vyhláškou

Dotčený orgán:

- Drážní úřad, IČO 61379425, Wilsonova 300/8, 121 06 Praha 2